

MALOKARPATSKÝ POSOL

MESAČNÍK FARNOSTI HORNÉ OREŠANY

Ročník: III.

September 2018

Číslo: IX.

VŠETCI MÁME MATKU

Vstúpili sme do mariánskeho mesiaca, v ktorom viaceré farnosti v našom okolí slávia svoj titul chrámu a tým aj obľúbené hody. Sme vďační Pánu Bohu, že Panna Mária je patrónkou aj našej hornoořešanskej farnosti. A tešíme sa, že meno Panny Márie nosia viaceré z našich žien a dievčat.

Zdroj: internet

Kroky mnohých pútnikov smerujú v tomto mesiaci aj do Šaštína, do národnej svätyne, kde si už oddávna uctievať Sedembolestnú Pannu Máriu, Patrónku Slovenska. Putujeme k nej ako k svojej matke a v duchu kresťanskej viery si prinášame v srdci svoje úmysly, na ktoré sa chceme modliť. Prosiť i ďakovať.

V mesiaci máji sme si uctili naše matky modlitbou či kvetom. Sme im vďační za život, lásku a vieru, ktorú nám vždy vštepovali. Na sviatok Turíc sme si mohli uvedomiť, že máme matku Cirkev, ktorá nás duchovne zrodila vo sviatosti krstu. Podobne máme byť vďační Pánu Bohu za milosť povolania do svätej Cirkvi a k Božiemu životu. A na sviatok Sedembolestnej, si máme uvedomiť, že máme matku, ktorá nás prijala za svoje deti pod krížom, na ktorom zomieral Boží Syn a náš Pán Ježiš Kristus. Tento sviatok je presne v strede mesiaca, podobne ako v auguste v strede mesiaca sme slávili Nanebovzatie Panny Márie. Môže to znamenať aj to, že Panna Mária, naša Nebeská Matka chce byť v strede nášho života a v strede našich rodín. Svätá Cirkev ju uctieva ako matku Cirkvi, lebo má v nej dôležité miesto. Nenechávajme preto Pannu Máriu bokom, na pokrači nášho záujmu, ale venujme jej svoj čas a našu úctu. Nezapúdajme, že každý máme matku. Okrem tej pozemskej aj matku Cirkev a Pannu Máriu. Každá si zasluhuje našu lásku a úctu.

Duch. otec Milan

VATIKÁNSKE KAPLNKY V BENÁTKACH

Aj počas dovolenky sme si vyhradili čas a priestor na stretnutie s Bohom. Venovať mu máme čas tak intenzívne, ako chceme, aby bol venovaný nám. Hoci sa môžeme modliť všade, výzvu k modlitbe nám dáva i kaplnka.

Kaplnka je menšia miestnosť, slúži na súkromné i verejné bohoslužby, zvyčajne sa v nich neprechováva Eucharistia. Kaplnka je priestorom, ktorý človeku vracia odvahu stretnúť sa s Bohom. Poskytuje ticho, kde sa vytvorí most medzi svetom rozumu a svetom nádeje. Svetom vedy, filozofie, teológie a duchovna. Svetom zodpovednosti voči Bohu a svetom občianskej angažovanosti.

Kresťanská sakrálna architektúra zahŕňa mnoho stavieb, ktoré slúžia k náboženským účelom, k uctievaniu a chvále Boha. Medzi najbežnejšie stavby patria napríklad kostol, bazilika, katedrála alebo kláštor a tiež aj kaplnka. Spôsob ako možno vnímať kaplnku očami architektov, sa môžeme presvedčiť na nezvyčajnej výstave.

Tento rok po prvýkrát bol Vatikán reprezentovaný na prestížnej medzinárodnej výstave Bienále architektúry v Benátkach. Pavilón má formu desiatich kaplniek, umiestnených v zalesnenej časti na jednom konci benátskeho ostrova San Giorgio Maggiore, z ktorých každú navrhol iný špičkový architekt z Európy, Ázie, Latinskej Ameriky, USA a Austrálie.

Výstava je opísaná ako "duchovná púť" a oslavuje kaplnku "ako miesto orientácie, stretnutia, sprostredkovania a pozdravu". Návrh vatikánskeho pavilónu bol inšpirovaný kaplnkou, ktorú navrhol Erik Gunnar Asplund pre cintorín Woodland v Štokholme.

Kaplnka britského architekta Normana Fostera, ktorý si dal za cieľ vytvoriť malý priestor pre svätyniu rozptýlený tieňom, zaujať o koloídúcih a zamerať sa na prírodnú krajinu.

Latková kaplnka sa skladá zo stúpajúcej oceľovej podlahovej konštrukcie, ktorá podopiera drevenú plošinu a štruktúru súdržnosti (tensegrity) a spolu vytvárajú strešnú konštrukciu, schopnú odolávať záťaži, vertikálnej gravitácii aj bočnému zaťaženiu vetrom.

Priestor je ohraničený radom tenkých drevených latiek vyrobených z červeného smreku.

Umožňujú, aby sa do priestoru dostalo svetlo sveta, ktoré poskytovalo tieň a definovalo hlasitosť kaplnky.

Architekt Edouardo Souto de Moura z Portugalska navrhuje uzavretý priestor štyrmi kamennými múrmi a ďalším kameňom v strede, ktorý predstavuje oltár. Pri vchode je strom, vo vnútri majú steny rímsu, na nej môžu návštevníci sedieť a modliť sa. Je to minimalistická kaplnka, za ktorú dostal ocenenie.

Zastavenie sa v kaplnkách počas dovolenky bolo príjemným osviežením pre telo i dušu.

Ing. Marko Novák, CSc.

Foto: Ing. arch. Martina Nováková Lam, MSc., PhD.

NAD BOŽÍM SLOVOM

Tak prišli do Kafarnauma. A keď bol v dome, opýtal sa ich: „O čom ste sa zhovárali cestou?“ Ale oni mlčali, lebo sa cestou medzi sebou hádali, kto z nich je väčší.

Sadol si, zavolať Dvanástich a povedal im: „Kto chce byť prvý, nech je posledný zo všetkých a služobník všetkých.“ (Mk, 9, 33-35).

Každý snád' vyplníme čas cestou osobným rozhovorom, napr. ak sedíme v autobuse s niekým známym, tak sa usilujeme cestou pohovárať. Rozprávame sa o tom, čím žijeme za posledný čas, teda čo je nové, čo nás povzbudilo, alebo z čoho sme smutní.

Ježiš so svojimi učeníkmi veľa putoval krajinou. Presúvali sa z miesta na miesto, samozrejme pešo. V evanjeliu čítame, že Ježiš so svojimi učeníkmi prechádzal Galileou a tak prišli do Kafarnauma. A Ježiš sa pýtal svojich učeníkov, o čom sa zhovárali cestou. Keď Ježiš im hovoril o svojom utrpení a o svojom zmŕtvychvstaní, báli sa ho na to spýtať. Odbočili od témy a rozprávali sa od vecí. Nastal spor o prvenstvo. Začali sa totiž hádať, kto z nich je väčší. Vidíme teda, akej slabosti podliehali jeho učeníci, ktorých si vyvolil. Tak ako my, ani oni neboli bez

chyby. Všetkým potom dal lekcii o prvenstve, ktorá spočíva v tom, že sa máme usilovať umenšovať, teda nemyslieť na seba a slúžiť bratom a sestrám. Túto svoju lekcii Ježiš podčiarkol tým, že dáva za príklad učeníkom i nám malé dieťa, ktoré je nevinné a čisté, pokorné a plné dôvery.

Napokon sa pýtajme samých seba, ako využívame čas počas nášho cestovania. Cestou dnes máme možnosť aj počúvať rádio. Máme možnosť sa modliť i rozprávať a ak nešoférujeme, môžeme si niečo aj prečítať. Využívajme ten čas užitočne, môžeme sa aj podeliť o svoje zážitky a dojmy s inými. Nevyzdvihujme seba. O mladých ľuďoch asi netreba spomínať, ako ten čas využívajú. Drvivá väčšina hľadá do svojich telefónov. No starší si majú vždy čo povedať. Vieme, že treba mať otvorené srdce, s ochotou počúvať svojich blízkych a ukázať, že nie sú nám vzdialení.

SVÄTÍ- NAŠE SVETLÁ

28. SEPTEMBER – SV. VÁCLAV, MUČ.

Narodil sa v Čechách okolo roku 907, po kresťansky ho vychovala stará matka. Riadenie vojvodstva prevzal asi roku 925. Veľa protivenstiev podstúpil pri správe podriadených aj od tých, ktorých viedol k viere. Brat Boleslav ho vydal a najatí vrahovia ho roku 935 zabili. Hneď po smrti ho uznávali za mučenika a uctievali ho ako hlavného patróna Čiech.

Z Prvej staroslovienskej legendy

(Edit. M. Weingart, Pragae 1934, 974-983)

*Trón kráľa, ktorý súdi podľa práva chudobných,
bude upevnený naveky*

Keď zomrel jeho otec Vratislav, ustanovili Česi za knieža Václava. Z Božej milosti bol dokonalý vo viere. Dobro robil všetkým chudobným: nahých odieval, hladných krmil, počestných prijímal podľa slov evanjelia, nezniesol, aby niekto krivdil vdovám, mal rád všetkých ľudí, chudobných i bohatých, posluhoval Božím služobníkom, vyzdobil mnoho kostolov.

No českí muži spyšneli a nahovorili jeho mladšiemu bratovi Boleslavovi: „Brat Václav ťa chce zabiť. Spolčil sa s matkou a so svojimi mužmi.“

Keď sa niekde slávil sviatok posviacky chrámu, Václav tam nikdy nechýbal. Tak vošiel v nedeľu na sviatok Kozmu a Damiána do mesta Boleslavi. Po svätej omši sa chcel vrátiť do Prahy. Ale Boleslav ho zadržal s podlým zámerom: „Prečo

odchádzaš, brat môj?“ Ráno zazvonili na ranné officium. Len čo Václav začul hlas zvona, povedal: „Chvála ti, Pane, že si mi dal dožiť sa tohto rána.“ I vstal a šiel na ranné officium.

Hneď v bráne ho dobehol Boleslav. Václav sa naňho pozrel a povedal: „Brat môj, včera si nám dobre poslúžil.“ Ale k Boleslavovým ušiam sa naklonil diabol a prevrátil mu srdce. Vytasil meč a odpovedal mu: „Teraz ti chcem ešte lepšie poslúžiť.“ Ako to povedal, udrel ho mečom po hlave.

Václav sa obrátil k nemu a povedal: „Čo ťa to napadlo, brat môj?“ Vtedy ho chytil a zhodil na zem. Tu pribehol ktorýsi z Boleslavových radcov a uderil Václava po ruke. On s poranenou rukou opustil brata a utekal do chrámu. Ale dvaja ničomníci ho v chrámovej bráne zavraždili. Pribehol aj ďalší a prebodol mu bok mečom. Václav hneď tam vydýchol dušu s týmito slovami: „Do tvojich rúk, Pane, odovzdávam svojho ducha.“ (porov. Ž 31,6; Lk 23,46)

SVEDKOVIA NAŠICH ČIAS – TRPELI ZA VIERU

Kto z nás by nepoznal otca biskupa Mons. Dominika Tótha, veľkého mariánskeho ctiteľa a horlivého pastiera duší? Všetkým nám je veľmi dobre známy. Priblížme si jeho život, ktorý bol podrobený aj rôznym skúškam.

Narodil sa 3. augusta 1925 v Kostolnom Seku pri Šuranoch. Po teologických štúdiách dňa 12. júna 1949 v Bratislave ho biskup Michal Buzalka vysvätil za kňaza. Potom nastúpil za kaplána v Komárne. V rokoch 1952 - 1964 bol ceremoniarom biskupského úradu v Trnave. V roku 1964 sa stal správcom farnosti v Plaveckom Petri, neskôr v Leviciach a od r. 1970 v Dunajskej Lužnej. Tu mu bol v roku 1973 komunistickým režimom odobratý štátny súhlas na vykonávanie kňazského povolania a až do roku 1977 bol mimo pastoračie. Za ten čas vykonával prácu v jednom z trnavských pneuservisov, kde vymieňal pneumatiky na autách. Každý deň však dochádzal do Piešťan, kde býval. I túto skutočnosť znášal v duchu viery a pokorne.

Kňazské poslanie začal opätovne vykonávať od 1977, keď sa stal kaplánom vo Vrábľoch. V rokoch 1981 - 1989 bol správcom farnosti v Dolnom Piali. Dňa 15. decembra 1989 bol arcibiskupom Jánom Sokolom vymenovaný za generálneho vikára Trnavskej arcidiecézy. 17. marca 1990 ho pápež sv. Ján Pavol II. vymenoval za pomocného biskupa Bratislavsko-Trnavskej arcidiecézy a za titulárneho biskupa ubabského. Krátko po tomto menovaní navštívil Dominik Tóth v Ríme pápeža sv. Jána Pavla II. a prosil ho, aby toto menovanie zrušil, nakoľko

Dominik Tóth mal už 65 rokov. Svätý Otec ho povzbudil, aby menovanie prijal spolu s Vladimírom Filom. Konsekrovaní boli spolu dňa 16. apríla 1990 v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave.

Otec biskup Dominik Tóth vykonával svoje poslanie v úlohe pomocného biskupa veľmi horlivo a veľa duší zapaloval pre vieru v Boha. Za biskupské heslo si zvolil: „Per Mariam ad Jezum!“/Cez Máriu k Ježišovi/.

Dňa 22. októbra 2002 biskup Dominik Tóth, spolu s biskupom Štefanom Vrablecom a arcibiskupom Jánom Sokolom cestovali autom na 43. zasadanie Konferencie biskupov Slovenska do Spišskej Kapituly. Pri obci Bučany smerom na Piešťany došlo k dopravnej nehode, pri ktorej biskupi utrpeli zranenia, z ktorých sa určitý čas zotavovali. Mons. Dominik Tóth po takmer 14 rokoch aktívnej biskupskej služby a 75. rokoch života, sa vzdal úradu. Keď 2. mája 2004 trnavský arcibiskup Mons. Ján Sokol spolu s apoštolským nunciom Henrikom Nowackym vysvätili nových pomocných biskupov Bratislavsko-Trnavskej arcidiecézy a to Jána Oroscha, neskoršieho arcibiskupa v Trnave a Stanislava Zvolenského, neskoršieho arcibiskupa v Bratislave, Mons. Dominik Tóth sa stal emeritným biskupom Bratislavsko-Trnavskej arcidiecézy.

Žil v priestoroch arcibiskupského úradu v Trnave, neskôr keď Trnavskú arcidiecézu spravoval Mons. Róbert Bezák, prežíval svoju jeseň života v kláštore verbistov na Kalvárii v Nitre.

Otec biskup Dominik Tóth, sa počas celej svojej biskupskej služby pravidelne zúčastňoval Fatimských sobôt v bazilike Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne, prichádzal aj na iné púte či vysluhoval sviatosť birmovania. 31. augusta 2003 prišiel požehnať novú farskú budovu k nám do Horných Orešanoch.. Rád prichádzal medzi fokolárov do Katolíckej jednoty žien v Trnave a zaujímal sa o všetkých členov. Pýtal sa: „Z ktorej farnosti pochádzate? A pod. /Fokoláre - hnutie v Katolíckej Cirkvi, ktoré založila Chiara Lubichová/. Dňa 3. marca 2013 mu bolo udelené čestné občianstvo mesta Trnavy.

18. apríla 2015 koncelebroval sv. omšu s kardinálom Jozefom Tomkom v Martine – Sever, pri príležitosti 40. výročia založenia Rodiny Nepoškvrnenej. Pri príležitosti 25. výročia svojej biskupskej vysviacky celebraval 19. apríla 2015 slávnostnú sv. omšu v Katedrále Sv. Jána Krstiteľa v Trnave. Trnavská arcidiecéza mu chcela pripraviť aj oslavu 90-tych narodenín. Otec biskup však vtedy povedal: „Nie, 90-tku ja oslavovať nebudem.“ Zdá sa, že cítil, že sa jej nedožije. V piatok 1. mája 2015 vycestoval na 57. medzinárodnú púť Maltézskeho rádu do Lúrd.

Mons. Dominik Tóth zomrel v sobotu 16. mája 2015 vo veku 89 rokov v 65. roku kňazstva a 25. roku biskupskej služby, po krátkodobom akútnom zhoršení zdravotného stavu vo Fakultnej nemocnici v Nitre.

Posledná rozlúčka bola v piatok 22. mája 2015 v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave. Smútočné spoločenstvo vzdalo poslednú úctu biskupovi Dominikovi pred zádušnou svätou omšou spoločnými

modlitbami posvätného ruženca a litániami. Viacerí pristúpili i k vystavenej rakve, pri ktorej stáli v tichosti a v modlitbe. Neďaleko od nej boli uložené fotografia a osobné veci biskupa Tótha – mitra i štóla, kalich a paténa. Pochovaný je v rodnej dedine v Kostolnom Seku, v hrobke pod vežou Kostola Božieho milosrdenstva.

Mária Nováková

VYCHOVÁVANIE A VYUČOVANIE. KRISTUS - UČITEĽ A VYCHOVÁVATEĽ.

Ak povieme, že začína mesiac september, predstavíme si začiatok školského roka, našich učiteľov a vychovávateľov. Na dobrých učiteľov a vychovávateľov spomíname celý život. I v tomto článku čerpáme z prednášok, poznámok a skript *Manželstvo a rodina v Biblii* od P. Ďuricu SJ, z Teologickej fakulty Trnavskej univerzity. Mnohé deti i študenti sa tešia, že sa budú opäť obohacovať o poznanie a vedomosti. Aj my katolíci v každom veku sa môžeme vzdelávať, dať sa vychovávať a učiť sa. Pomáha nám k tomu najmä Sväté písmo, Cirkev, kňazi, čítanie vhodnej literatúry, vhodné komunikačné prostriedky, účasť na púťach a mnoho ďalších vzdelávacích aktivít.

V Starom zákone môžeme čítať, ako Mojžiš alebo proroci vychovávali vyvolený ľud. V Novom zákone Ježiš Kristus postupne vychováva a učí svojich učeníkov. Považujeme za vhodné, aby sme si priblížili niektoré časti zo Svätého písma týkajúce sa aj učiteľskej a vychovávateľskej úlohy.

Ježiš Kristus, vychovávateľ Izraela

Služobník, predpovedaný v Starom zákone u proroka Izaiáša, sa predstavuje svojmu ľudu v úlohe Učiteľa-rabína, ktorý vychováva učeníkov ako synov a cez neho Boh osobne zjavuje splnenie svojho zámeru. Okrem toho Služobník berie na seba nápravné opatrenia, ktoré sme si my sami zaslúžili; on je Vykupiteľ Izraela.

Ježiš Kristus, ktorý zjavuje a predkladá svojim učeníkom Slovo života - Ježiš ako vychovávateľ viery učeníkov, privádza ich postupne k tomu, aby ho spoznali a prijali ako Mesiáša.

Od toho dňa, keď ho Peter vyznal ako Božieho Syna, Krista, „*Ježiš začal svojim učeníkom hovoriť, že musí ísť do Jeruzalema a mnoho trpieť od starších, veľkňazov a zákonníkov, že ho zabijú, ale On tretieho dňa vstane z mŕtvych*“ (Mt 16,21).

Svoje vyučovanie prispôsobuje chápaniu poslucháčov, napríklad vo svojich podobenstvách, ktoré sú určené nielen na to, aby poučili, ale aby aj prebudili žiadosť o vysvetlenie (Mt 13,10-13,36), až kým to všetko „neporozumejú.“ *Pochopili ste to všetko?*“ (Mt 13,51).

Keď ho spoznali ako Krista, môže im zjaviť aj ťažšie pochopiteľné tajomstvá. Je to kríž, predpovedanie jeho utrpenia. Vtedy jeho výchova sa stáva náročnejšou a karhá Petra, keď sa ho ten opovažuje kárať: „*Peter si ho vzal nabok a začal mu dohovárať: „Bože uchovaj, Pane, to sa ti nesmie stať!“ Ale on sa obrátil a povedal Petrovi: „Ber sa mi z cesty, satan! Na pohoršenie si mi, lebo nemáš zmysel pre Božie veci, ale len pre ľudské!*“ (Mt 16,22n).

Učeníkom tiež pripomína malú vieru.

Ježiš povedal: „*Neveriace a skazené pokolenie, dokiaľ budem s vami? Dokedy vás mám ešte trpieť? Privedte ho sem ku mne!*“ (17,17). Pričom však uvádza motív ich

neúspechu: „*Keď boli učeníci s Ježišom sami, pristúpili knemu a spýtali sa ho: „Prečo sme ho nemohli vyhnat' my?“ On im povedal: „Lebo máte málo viery. Veru, hovorím vám, ak budete mať vieru ako horčičné zrnko a poviete tomuto vrchu: „Prejdi odtiaľto ta,“ prejde. Nič vám nebude nemožné (17,19n).*

Každé Ježišovo Slovo je vyučovaním, ktoré smeruje k tomu, aby im natrvalo vstúpil poučenia; tak aj trojnásobná otázka položená Petrovi: „Miluješ ma?“ chce zaceliť v Petrovom srdci ranu trojnásobného zaprenia.

Ježiš nehovorí len čo treba robiť, no ako dokonalý vychovávateľ dal nám aj príklad. Tak to bolo vzhľadom na chudobu, lebo nemal kde hlavu skloniť. „*Lišky majú svoje skryšy a nebeské vtáky hniezda, ale Syn človeka nemá kde hlavu skloniť*“ (Mt 8,20); Učiteľ, sám umyje učeníkom nohy: Keď som teda ja, Pán a Učiteľ, umyl nohy vám, aj vy si máte jeden druhému nohy umývať. Dal som vám príklad, aby ste aj vy robili, ako som ja urobil vám (Jn 13,14n). No tento príklad siaha ešte ďalej. Ježiš sa stotožňuje s tými, ktorých má vychovávať, keď berie na seba „nápravné opatrenie“, trest, ktorý im hrozí. „*Lež on bol prebodnutý pre naše hriechy, zdrvený pre naše viny. Na neho dopadol trest, čo nám vracia pokoj, jeho rany nás uzdravili (Iz 53,5).*

Keďže videl, že jeho učeníci potrebujú ešte veľa pomoci zhora, aby ho plne pochopili, povedal: „*Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz by ste to nezniesli. Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy, lebo nebude hovoriť sám zo seba, ale bude hovoriť, čo počuje, a zvestuje vám, čo má prísť (Jn 16,12n).*

Cirkev je vychovávaná a zároveň vychovávateľka. Duch Svätý je hlavný Vychovávateľ. Výchovné Božie dielo privádza totiž k jeho poslednému završeniu práve Duch Svätý. Naším vychovávateľom už nie je Zákon: „*Načo je teda Zákon? Bol pridaný pre priestupky, kým nepríde potomstvo, ktorému bolo dané prisľúbenie. Bol vyhlásený skrze anjelov a bol tam prostredník. ...Je pod poručníkmi a správcami až do času, ktorý určil otec (Gal 3,19; 4,2).*

Ale Tešiteľ, Svätý Duch, ktorého pošle Otec v mojom mene, naučí vás všetko a pripomenie vám všetko, čo som vám povedal ... Keď príde on, Duch pravdy, uvedie vás do plnej pravdy, lebo nebude hovoriť sám zo seba, ale bude hovoriť, čo počuje, a zvestuje vám, čo má prísť. On ma oslávi, lebo z môjho vezme a zvestuje vám (Jn 14,26; 16,13n).

Opravdivým vychovávateľom je napokon Boh, dokonale neviditeľný a prítomný vo vnútri človeka.

Poučenie a nápravné opatrenia.

Výchova si však podržiava až do konca časov svoju nápravnú povahu, ako ju zjavil Starý zákon. List Hebrejom pripomína kresťanom: „*Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna by otec nekarhal? Ak ste mimo výchovy, na ktorej dostali účasť všetci, potom ste nemanželské deti, a nie synovia.*“ (Hebr 2,7n)

Tých, ktorých milujem, napomínam a naprávam. Buď teda horlivý a rob pokánie! (Zjv 3,19);

Aj sám Pavol vychováva tých, ktorým píše listy, keď ich vyzýva, aby ho nasledovali: ... Ved' sami viete, ako nás treba napodobňovať. ... Preto vás prosím, buďte mojimi nasledovníkmi. ... (1 Sol 1,16; 2 Sol 3,7n; 1 Kor 4,16; 11,1).

Vyučovanie

V Božom ľude má veľký význam funkcia vyučovania, ktoré formou poučenia odovzdáva vedomosť o Božích veciach. Toto vyučovanie má najprv formu kázania, ktoré ohlasuje Božiu spásu, ako sa ona

uskutočňuje v dejinách (toto je kérygma); potom podáva prehĺbené chápanie spásy a ukazuje, ako sa situácia zmluvy, ktorú predkladá Boh, konkrétne aplikuje v životných podmienkach Božieho ľudu.

Rozličné formy vyučovania.

Otec rodiny je zodpovedný za výchovu svojich detí, a preto je povinný odovzdať im náboženské dedičstvo národnej minulosti. Nejde tu o prehĺbené vyučovanie, ale o základnú katechézu, ktorá obsahuje podstatné prvky viery. Je to morálna katechéza, ktorá sa vzťahuje na prikázania Božieho zákona: „*Tieto prikázania, ktoré ti dávam, budeš opakovať svojim deťom...*“ (Dt 6,7; 11,19)

Je to liturgická a historická katechéza, ktorá využíva príležitosť izraelských slávností, aby vysvetlila ich zmysel a aby udržovala v pamäti veľké spomienky na udalosti, ktoré sa sviatkami pripomínajú. Ide predovšetkým o obeť Paschy: „*A keď vám vaši synovia povedia: 'Čo znamená pre vás tento obrad?' (Ex 12,26) a obrady nekvasených chlebov? V ten deň povieš svojmu synovi: 'To je za to, čo urobil Jahve pre mňa, keď som vychádzal z Egypta.'*“ (Ex 13,8) atď.

Otázky, ktoré dávajú deti o obsahu zvykov a obradov, prirodzene vedú otca k tomu, aby ich naučil izraelské Krédo: Dt 6,20-25.

Kňazi majú v tejto oblasti oveľa širšiu zodpovednosť. Zo svojho úradu sú povinní starať sa o kult a Zákon, a už tým samým plnia učiteľskú funkciu. Mojžiš prijal na Sinaji Zákon a dostal poslanie, aby s ním oboznámil ľud; tak sa stal prvým učiteľom v Izraeli. Mojžiš prišiel vyrozprávať ľudu všetky Jahveho slová a všetky zákony a všetok ľud jednohlasne odpovedal: „*Všetky slová, ktoré predniesol Jahve, uvedieme do života*“... (Ex 24,3.12).

Leviti majú teraz povinnosť vyučovať ľud tomuto Zákonu a vysvetľovať ho, aby mohol prejsť do života. Podávané vyučovanie sa vzťahuje na Zákon, ktorý sa má prečítať a vysvetliť.

„*Počuj, Izrael...*“ (Dt 4,1; 5,1); „*Vedz, že...*“ (4,39); „*Opýtaj sa...*“ (4,32); „*Dávaj pozor, aby si nezabudol...*“ (4,9; 8,11n). Naozaj, je veľmi dôležité poznať Božie slovo, aby ho mal Izrael stále na mysli: *Tieto moje slová si vložte do svojho srdca a do svojej duše, priviažte si ich na ruku ako znak, majte ich ako členku medzi svojimi očami. Učte ich svoje deti, opakujte im ich, či sedíš vo svojom dome, či ideš cestou, či si líhaš alebo vstávaš. Napíšeš ich na veraje svojho domu a na svoje brány, aby sa rozmnožili vaše dni i dni vašich detí na pôde, ktorú Jahve prisahou sľúbil dať vašim otcom na tak dlho, kým nebesia budú nad zemou* (Dt 11,18-21).

A aké poslanie mali proroci? Božie slovo, ktoré ohlasujú, nečerpajú z tradície, ale prijímajú ho priamo od Boha; ohlasujú ho tak, že napomínajú, sľubujú, tešia...

Učiteľia múdrosti sú zásadne vyučujúci: Kohelet nielenže bol múdry, ale aj učil ľud poznaniu.

Zvážil, preskúmal a opravil mnoho prísloví (Kaz 12,9). Voči svojim učeníkom splňajú tú istú výchovnú funkciu ako každý otec voči svojim synom.

Jahve, zvrchovaný Učiteľ

Za všetkými týmito ľudskými učiteľmi treba však vedieť objaviť jediného pravého Učiteľa, od ktorého všetci dostávajú svoju autoritu: je ním Boh - Jahve. On inšpiruje Mojžiša a prorokov, jeho slovo je pri prameni tradície, ktorú rovnako odovzdávajú rodičia, kňazi a učiteľia múdrosti. Teda je to On, ktorý cez nich učí ľudí poznaniu a múdrosti, keď im dáva poznať svoje cesty a svoj Zákon.

Kristus Učiteľ

V Ježišovom verejnom živote je vyučovanie jedným podstatným aspektom jeho činnosti.

Vyučuje v synagógach: „*Ježiš chodil po celej Galilei, učil v ich synagógach, hlásal evanjelium o kráľovstve a uzdravoval každú chorobu a každý neuh medzi ľuďmi ... Toto povedal, keď učil v synagóge v Kafarnaume* (Mt 4,23p; Jn 6,59). Ježiš učil v chráme: „*Keď prišiel do Chrámu a učil, pristúpili k nemu veľkňazi a starší ľudu a pýtali sa: 'Akou mocou to robíš? A kto ti dal túto moc?' ... Keď sa už polovica sviatku minula, vystúpil Ježiš do Chrámu a vyučoval* (Mt 21,23p; Jn 7,14).“

Vyučuje s jedinečnou autoritou: „*Prišiel do svojho otcovského mesta a učil ich v synagóge. Oni sa divili a hovorili: 'Od koho dostal túto múdrosť a túto zázračnú moc?'* (Mt 13,54p).“

Apoštolské vyučovanie

Ježiš počas svojho verejného života zveruje svojim učeníkom dočasné poslanie; ich obsahom nie je natoľko vyučovanie v podrobnostiach, ale skôr ohlasovanie evanjelia: „*Choďte a hlásajte: Priblížilo sa Nebeské kráľovstvo* (Mt 10,7p).“ Až po Ježišovom zmŕtvychvstaní dostávajú od neho presný príkaz, ktorým ich ustanovuje súčasne za kazateľov, apoštolov a učiteľov: „*A ja som bol ustanovený za hlásateľa, apoštola a učiteľa tohto evanjelia* (porov. 2 Tim 1,11): „*Choďte teda, učte všetky národy ... a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal.*“ (Mt 28,19-20)

Po Turícach apoštoli splňajú toto poslanie vyučovania, pravda, nie vo svojom mene, ale „v mene Ježiša“.

Ten istý Duch pôsobí svojimi charizmami: Jednému dáva Duch slovo múdrosti, inému ten istý Duch dáva slovo poznania. „*Sú všetci apoštolmi? Sú všetci prorokmi? Všetci učiteľmi? Všetci robia zázraky?* (porov. 1 Kor 12,8.29). Duch Svätý stále pôsobí v Cirkvi, a tak po boku apoštolov povstávajú ďalší učiteľia, ktorí im pomáhajú v službe evanjelizácie: sú to učiteľia poverení upevňovať a rozvíjať v mladých cirkevných obciach obsah evanjelia. Sú to cirkevní otcovia ako Origenes, Tertulián, Sv. Ignác Antiochijský, Sv. Cyril Alexandrijský a po nich cirkevní učiteľia ako Sv. Augustín, Sv. Gregor Veľký, Sv. Lev Veľký atď. Všetci pokrstení však dostávajú úlohu podieľať sa na šírení Ježišovej nauky.

Anna Jurovčíková

PRÍBEH NA POTEŠENIE DUŠE

POVEDZTE TO SKÔR

On bol robustný, mal silný hlas a drsné spôsoby. Ona bola krehká a veľmi nežná. Uzavreli spolu manželstvo. On robil všetko na čo si spomenula, nič jej nechýbalo. Ona sa starala o dom a vychovávala deti. Deti vyrástli, oženili sa, povydávali a odišli. Ako to už v živote býva..

Ale vo chvíli, keď všetky deti boli zabezpečené, žena stratila svoj úsmev, chudla a bola stále bledšia a bledšia.

Nemohla jesť a čoskoro nevedela vstať z postele. Manžel sa o ňu veľmi bál a tak ju odviezol do nemocnice.

...pokračovanie na ďalšej strane

Pri jej posteli sa striedali lekári a neskôr aj známi odborníci.

Ale nikto nevedel prísť na to, o akú chorobu ide. Kývali hlavami a nevedeli si rady. Posledný lekár si zavolať manžela bokom a povedal mu: "Povedal by som...jednoducho...že vaša žena už nechce žiť."

Muž si sadol bez slova na okraj postele svojej ženy a chytil ju za ruku.

Jej drobná dľaň sa celá skryla v jeho veľkej dlani. Potom silným hlasom rozhodne povedal: "Ty nezomrieš!"

"Prečo?" spýtala sa ho hlasom tichým ako ľahký závan vánku.

"Pretože ja Ťa potrebujem !"

"A prečo si mi to nepovedal skôr?"

Od tej chvíle sa jej stav začal zlepšovať.

Odborníci sa ešte dlho dohadovali, o aké ochorenie išlo, a vďaka ktorému lekárskeho zákroku sa uzdravila.

♡ ♡ ♡ ♡ ♡

Nikdy nečakaj na zajtrajšok, keď máš niekomu povedať, že ho máš rád.

Urob to hneď.

Nemysli si: "Ale moja mama, moje dieťa, moja žena ... ona to predsa vie."

Možno to vedia, ale Tebe sa nič nestane, keď im to zopakuješ.

Nepozerať na hodinky a zodvihni telefón: "To som ja, chcem Ti povedať, že Ťa mám rád."

Chyť za ruku človeka, ktorého máš rád a povedz mu: "Potrebujem Ťa! Mám Ťa rád, mám Ťa rád, mám Ťa rád.."

Láska je život.

Je zem mŕtvych a zem živých. Jediný rozdiel medzi nimi je .. v láske..

ÚMYSLY APOŠTOLÁTU MODLITBY NA SEPTEMBER 2018

Všeobecný: Aby mladí Afričania mali prístup k vzdelávaniu a práci vo vlastnej krajine.

Úmysel KBS: Nech námahy našich žiakov a študentov sprevádza pomoc Ducha Svätého.

SPOLOČNE VYKROČILI DO ŽIVOTA

- Jakub Hodulík /Hor. Orešany/ a Patrícia Mikolayová /Mostová/
- Maroš Burský /Hor. Orešany/ a Jarmila Homolová /Trstín/

DO BOŽEJ RODINY PRIBUDLI

- Michal Novák, Hor. Orešany
- Veronika Chovancová, Hor. Orešany

OPUSTILI NÁS

- Irena Štibraná, 83-ročná, Lošonec
- Jozef Maštalír, 56-ročný, Hor. Orešany
- Jozef Vinjar, 70-ročný, Hor. Orešany
- Juraj Cisár, 63-ročný, Hor. Orešany
- Jozef Chvala, 66-ročný, Hor. Orešany

**JA NIE SOM NIČ INÉ, IBA MALÁ CERUZA
V BOŽÍCH RUKÁCH. TO ON ŇOU PÍŠE. TO
ON MYSLÍ. TO ON ROZHODUJE.**

SV. MATKA TEREZA Z KALKATY

29.5.1977 / P. MATUŠ KAROL VANČEK

Farský mesačník Malokarpatský posol vydáva Rímskokatolícka cirkev farnosť Horné Orešany ako regionálny mesačník pre špecifické skupiny čitateľov so zameraním Cirkve a náboženstvo. Nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Milan Červeňanský, farár, assessor. Grafická úprava: Ing. Marek Boháček, www.bohacek.sk. Registračné číslo Ministerstva kultúry SR, EV 5305/15. IČO vydavateľa: 35 594 331, sídlo vydavateľa: Horné Orešany 759, 919 03 Horné Orešany, ISSN 2453-7225.